Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/24017,Wystawa-Skazani-na-kare-smierci-w-czasach-stalinowskich-i-ich-losy-Wroclaw-15-ma.html
19.04.2024, 11:42

Wystawa „Skazani na karę śmierci w czasach stalinowskich i ich losy” – Wrocław, 15 maja – 30 czerwca 2014

Od 15 maja br. w Miejskiej Bibliotece Publicznej nr 40 we Wrocławiu (ul. Przybyszewskiego 59) eksponowana jest wystawa IPN Wrocław „Skazani na karę śmierci w czasach stalinowskich i ich losy". Dla zainteresowanych będzie dostępna do 30 czerwca br.

Skazani na karę śmierci w czasach stalinowskich i ich losy

Wystawa jest częścią projektu badawczego, na który składa się również książka „Księga świadectw. Skazani na karę śmierci w czasach stalinowskich i ich losy".

Głównym tematem ekspozycji są dramatyczne losy Polaków, którzy nie pogodzili się z komunistyczną okupacją, osób skazanych na karę śmierci w okresie powojennym – konspiratorów i żołnierzy podziemia niepodległościowego. W powojennych realiach politycznych Polski, gdy prawo stało się jednym z wielu środków represji w toczącej się walce politycznej, nowa władza, głównie poprzez ustawodawstwo specjalne, zaostrzyła politykę karną w stosunku do rzeczywistych i domniemanych form opozycji. Zachowując pozory ciągłości władzy sądowniczej, komuniści w krótkim czasie wprowadzili alternatywny system wymiaru sprawiedliwości, tworząc ogromnie rozbudowaną sieć sądownictwa wojskowego, wyposażonego w szereg niezwykle restrykcyjnych aktów prawnych, nieprzystających do państwa okresu pokoju. Na ich podstawie, przez ponad 10 lat od zakończenia wojny, osoby cywilne, oskarżone o działalność skierowaną przeciwko wprowadzanemu od 1944 roku systemowi politycznemu, skazywane były przez sądy wojskowe.

Kara śmierci jako wymiar najwyższy przestała być karą wyjątkową. Jej powszechność

wynikała z częstotliwości stosowania tego rodzaju kary przez dyspozycyjnych lub zastraszonych sędziów, głównie wojskowych. Czynnik ten, obok występujących niezwykle często przypadków łamania prawa, nawet tego stanowionego przez samych komunistów, stał się jednym z wielu charakterystycznych elementów życia społecznego w Polsce po 1944 r.

Zdjęcia i dokumenty eksponowane na wystawie pochodzą głównie ze zbiorów Oddziałowych Biur Edukacji Publicznej IPN w całym kraju i zostały opracowane przez OBEP we Wrocławiu. Każda plansza jest osobnym rozdziałem tematycznym i stanowi doskonały materiał edukacyjny.